

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра гістології та медичної біології

Дисципліна: Діагностика інфекційних хвороб

Для студентів денної та заочної форм навчання 091 «Біологія», освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика»

Коротка характеристика: нормативна; 3 семестр; 5 кредитів ЄКТС; 150 год., у т.ч. 20 год. лекцій, 16 год. лабораторних робіт, 10 консультації, 104 год. самостійної роботи студентів (денна форма навчання), 18 лекцій, 10 год. лабораторних робіт, 18 консультацій, 104 год. самостійної роботи (заочна форма навчання).

Викладач: Бойко П. К., доктор ветеринарних наук, професор кафедри гістології та медичної біології. Boyko.Petro@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно з розкладом, за графіком консультацій. [Розклад занять](#) розміщено на сайті навчального відділу ВНУ або сторінці факультету Біології та лісового господарства <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>.

Розклад консультацій. Консультації проводяться відповідно до [розкладу](#), що розміщений на дошці оголошень кафедри Фізіології людини і тварин та на сайті кафедри.

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Загальна мікробіологія», «Біохімія з основами біоорганічної хімії», «Імунологія», «Молекулярна біологія», «Анатомія», «Фізіологія», фахові дисципліни за освітнім ступенем «бакалавр».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Діагностика інфекційних хвороб – це нова дисципліна для магістрів, які спеціалізуються на лабораторній діагностиці інфекційних хвороб людини. В процесі викладання цієї дисципліни студенти мають можливість засвоїти суть і методики проведення бактеріологічних і вірусологічних досліджень в процесі лабораторної діагностики інфекційних хвороб людини.

Одночасно майбутні магістри ознайомляться із значенням результатів епідеміологічного аналізу, клінічного і патологоанатомічного методів дослідження як методів загальної діагностики найбільш соціально важливих інфекційних захворювань людини.

Крім знань і практичних навиків лабораторної діагностики інфекційних хвороб людини магістри будуть детально ознайомлені із заходами загальної і спеціальної профілактики найнебезпечніших хвороб людини, зокрема таких як сибірка, туберкульоз, сальмонельози, ієрсиніози, холера, харчові токсикоінфекції, вірусні гепатити, ВІЛ-інфекція, грип, сказ, кір.

На практичних заняттях студенти ознайомляться із класичними методами індикації та ідентифікації збудників цих захворювань, зможуть самостійно провести первинну передпосівну обробку біологічного матеріалу, виготовити, пофарбувати і дати оцінку мікроскопічних препаратів, навчатися робити посіви і давати оцінку отриманих культур ізолятів на живильних середовищах, вміти ставити реакцію аглютинації, дифузної преципітації та імунофлуоресценції.

Набуті знання дадуть можливість майбутнім спеціалістам бути більш цілеспрямованими у виборі установ та закладів для реалізації власного професійного потенціалу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Діагностика інфекційних хвороб» є висвітлення теоретичних і методологічних основ, практичних навиків проведення лабораторних робіт, організації лабораторно-діагностичної і науково-дослідницької діяльності з метою діагностики інфекційних хвороб людини, тобто теоретичного та практичного підґрунтя для ефективного проведення та висвітлення результатів наукових досліджень магістрантами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Діагностика інфекційних хвороб» є надання знань з актуальних проблем методології, технології, організації науково-дослідницької діяльності та оформлення її результатів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності:

- ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Фахові компетентності:

- СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.
- СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.
- СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації
- СК10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.
- СК11. Здатність здійснювати забір біологічного матеріалу для лабораторного аналізу, його підготовку та збереження, а також використовувати професійні знання та практичні уміння в проведенні лабораторних досліджень.

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
- ПРН2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.

- ПРН5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.
- ПРН6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
- ПРН7. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.
- ПРН11. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.
- ПРН12. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.
- ПРН 13. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.
- ПРН15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.
- ПРН17. Точно та якісно виконувати лабораторні дослідження біологічного матеріалу, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість лабораторних досліджень, їх достовірність і надійність результатів та навчати інших.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Перелік тем лекцій, які розглядаються

№	Тема лекції
1	Загальна інфектологія. Класифікація інфекційних захворювань
2	Принципи діагностики інфекційних хвороб Загальні підходи до лікування, неспецифічної і специфічної профілактики заразних хвороб
3	Туберкульоз. Діагностика та заходи профілактики
4	Сибірка. Діагностика та заходи профілактики
5	Сальмонельоз. Діагностика та заходи профілактики Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Діагностика та заходи профілактики
6	Іерсиніози (Псевдотуберкульоз). Діагностика та заходи профілактики
7	Грип. Діагностика та заходи профілактики
8	СНІД. Діагностика та заходи профілактики
9	Кір. Діагностика та заходи профілактики
10	Сказ. Діагностика та заходи профілактики Вірусні гепатити. Діагностика та заходи профілактики

ПЕРЕЛІК ТЕМ ЛЕКЦІЙ З ПИТАННЯМИ, ЯКІ РОЗГЛЯДАЮТЬСЯ

Тема 1. Загальна інфектологія. Класифікація інфекційних захворювань.

Інфекційні захворювання – велике зло для людства. Найбільш соціально значні пандемії в історії людства. Еволюція поглядів на інфекційні хвороби. Поняття про інфекцію,

інфекційний процес, інфекційну хворобу. Основні характеристики інфекційних хвороб. Постулати Коха–Генле. Патогенність і вірулентність збудників інфекційних хвороб. Фактори патогенності. Періоди розвитку інфекційної хвороби. Класифікація інфекційних захворювань за джерелом збудника інфекції, за етіологічним чинником, за місцем локалізації та механізмом передачі збудника інфекції.

Тема 2. Принципи діагностики інфекційних хвороб. Дані комплексного діагнозу інфекційної хвороби. Дані клінічні обстеження, епідеміологічного аналізу. Значення результатів неспецифічного лабораторного дослідження. Методи специфічної лабораторної діагностики інфекційних хвороб. Методи, спрямовані на виділення та ідентифікацію збудника заразної хвороби. Методи, спрямовані на виявлення специфічних антитіл. Методи, спрямовані на виявлення специфічних антигенів збудників заразних хвороб. Методи, спрямовані на виявлення токсинів збудників заразних хвороб.

Тема 3. Загальні підходи до лікування, неспецифічної і специфічної профілактики заразних хвороб. Суть раціонального лікування. Особливості етіотропної терапії. Ефективність комбінованого лікування антибіотиками, проблема антибіотикорезистентності – глобальна світова проблема. Значення стану організму на вибір антибіотика. Особливості етіотропної терапії за вірусних і протозойних захворювань. Антитоксичні сироватки у лікуванні клостридіозів. Поняття про патогенетичну, адекватну дезінтоксикаційну, замісну, протизапальну терапію. Поняття про суспільну й індивідуальну профілактику інфекційних хвороб. Поняття про первинну і вторинну профілактику. Імунопрофілактика або формування специфічної несприйнятливості населення до збудників інфекційних хвороб – найефективніший спосіб профілактики інфекцій.

Тема 4. Туберкульоз. Діагностика та заходи профілактики.

Туберкульоз і збудника, що його спричиняють. Загальна характеристика мікобактерій. Атипові мікобактерії. Поняття про мікобактеріози. Морфологічні ознаки збудника туберкульозу, культуральні, біохімічні та вірулентні властивості. Резистентність МБТ. Фактори патогенності. Епідеміологічні особливості туберкульозу. Особливості епідемії туберкульозу в Україні. Епідеміологія туберкульозу. Патогенез і клінічні форми туберкульозу. Основні методи діагностики туберкульозу. Принципи лікування та основи профілактики туберкульозу.

Тема 5. Сибірка. Діагностика та заходи профілактики.

Визначення хвороби. Історична довідка про хворобу. Причини та особливості прояву сибірки в Україні на сучасному етапі. Характеристика збудника сибірки – морфологія, культуральні, антигенні, токсигенні та резистентні властивості. Епідеміологія сибірки. Патогенез та клінічні ознаки прояву інфекції. Особливості діагностики – клініко-епідеміологічні критерії, методи специфічної лабораторної діагностики. Роль етіотропної терапії при сибірці, особливості планової профілактики сибірки.

Тема 6. Сальмонельоз. Діагностика та заходи профілактики.

Визначення хвороби. Історична довідка про хворобу. Патогенність сальмонел. Морфологічні ознаки, культуральні, біохімічні, антигенні, резистентні та біологічні властивості сальмонел. Фактори патогенності. Черевний тиф і паратифи А і – епідеміологія, патогенез, клінічний прояв. Діагностика мікробіологічна, серологічна. Принципи лікування та профілактики.

Тема 7. Холера. Діагностика та заходи профілактики.

Визначення хвороби. Основні ознаки, за якими холера внесена у список особливо небезпечних інфекцій. Актуальність інфекції для України. Характеристика збудника – культуральні, антигенні, резистентні властивості. Епідеміологія холери. Особливості патогенезу і клініки хвороби. Діагностика холери – епідеміологічні, клінічні і патологоанатомічні критерії. Особливості лабораторної діагностики холери. Принципи лікування та профілактики.

Тема 8. Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Діагностика та заходи профілактики. Визначення хвороби. Міжнародна класифікація харчових токсикоінфекцій. Ентеротоксигенна діарея і ентероінвазивна діарея. Актуальність ХТІ для України. Етіологія та епідеміологія ХТІ. Клінічні прояви ХТІ. Принципи лікування та профілактики. Особливості діагностики.

Тема 9. Ієрсиніози (Псевдотуберкульоз). Діагностика та заходи профілактики. Коротка історична довідка про відкриття збудників ієрсиніозів. Визначення хвороби. Соціальна важливість ієрсиніозів. Причини зростання захворюваності ієрсиніозами. Морфологічні, культуральні, антигенні, токсигенні, резистентні властивості ієрсиній. Епідеміологія. Особливості патогенезу та клінічної картини. Лікування та профілактика. Особливості діагностики.

Тема 10. Грип. Діагностика та заходи профілактики.

Визначення хвороби. Епідеміологічні показники, що вказують на важливість профілактики грипу. Коротка історична довідка. Морфологія та антигенна структура вірусу грипу. Етіологія та епідеміологія грипу. Патогенез та клінічні прояви грипу. Відмінності грипу від інших ГРВІ за клінічною картиною. Принципи лікування та профілактики. Основи діагностики грипу.

Тема 11. СНІД. Діагностика та заходи профілактики. Визначення хвороби. Актуальність проблеми СНІДУ в Україні і світі. Характеристика збудника. Епідеміологія хвороби. патогенез. Ранній, середній та термінальний етапи розвитку інфекції. Клініка при ВІЛ-інфекції. Основи профілактики. Причини неможливості створення ефективної вакцини. Основи постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції. Особливості діагностики ВІЛ-інфекції. Сероконверсія і псевдонегативні результати специфічної діагностики ВІЛ-інфекції. особливості діагностики ВІЛ-інфекції у дітей від інфікованих мам.

Тема 12. Кір. Діагностика та заходи профілактики. Визначення хвороби. Причини зростання так званих дитячих інфекцій у дорослих. Характеристика збудника кору. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Корову тріаду Стімсона. Поняття про патогномонічний синдром. Плями Копліка. Низхідна послідовність появи висипу – диференційно-діагностична ознака кору. Атипові та абортивні форми кору. Принципи лікування та основи профілактики кору. Клініко-епідеміологічні критерії діагностики. Особливості специфічної діагностики кору.

Тема 13. Сказ. Діагностика та заходи профілактики. Визначення хвороби. Актуальність проблеми сказу у світі і в Україні. Фактори, що ускладнюють епізоотичну ситуацію в Україні. Причини переміщення епіцентр сказу на схід Європи. Характеристика збудника сказу. Поняття про вуличний (дикий) і фіксований віруси сказу. Особливості епідеміології сказу. Природні та антропоургічні осередки сказу. Патогенез. Клініка. Три послідовні стадії типової форми сказу. Атипові форми сказу. Особливості етіотропної терапії за сказу. Особливості загальної та специфічної профілактики сказу.

Тема 14. Вірусні гепатити. Діагностика та заходи профілактики. Визначення хвороби. Актуальність проблеми вірусних гепатитів у світі. Історична довідка.

Характеристика вірусу гепатиту А (HAV); особливості епідеміології, патогенезу та клініки; профілактика та специфічна діагностика.

Характеристика вірусу гепатиту В (HBV); історична довідка, особливості епідеміології, патогенезу та клініки; профілактика та специфічна діагностика.

Характеристика вірусу гепатиту С (HCV); історична довідка, особливості епідеміології, патогенезу та клініки; профілактика та специфічна діагностика.

Характеристика вірусу гепатиту Е (HEV); історична довідка, особливості епідеміології, патогенезу та клініки; профілактика та специфічна діагностика.

Характеристика вірусу гепатиту D (HDV); історична довідка, особливості епідеміології, патогенезу та клініки; профілактика та специфічна діагностика.

Перелік тем практичних занять

для студентів денної форми навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин/балів
1	Основні методи лабораторної діагностики інфекційних хвороб. Загальна схема бактеріологічного дослідження інфекційного матеріалу з метою виділення та ідентифікації збудників інфекції.	2/5
2	Мікробіологічна діагностика сибірки.	2/5
3	Мікробіологічна діагностика стафілококових інфекцій	2/5
4	Основні методи лабораторної діагностики вірусних інфекцій людини. Загальний огляд.	2/5
5	Ознайомлення із лабораторною діагностикою сказу з допомогою методу флуоресціюючих антитіл (МФА) у вірусологічному відділі лабораторії «Держспоживпроду»	2/5
6	Ознайомлення із лабораторною діагностикою лейкозу з допомогою реакції імунодифузії в агаровому гелі (РІД) в імунологічному відділі лабораторії «Держспоживпроду».	2/5
7	Ознайомлення із лабораторною діагностикою ВІЛ-інфекції з допомогою імуноферментного аналізу (ІФА) у міському центрі діагностики СНІДу	2/5
8	Ознайомлення із лабораторною діагностикою гельмінтозів та організацію проти паразитарних профілактичних заходів серед населення області в обласному центрі здоров'я.	2/5

для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин/балів
1	Основні методи лабораторної діагностики інфекційних хвороб. Загальна схема бактеріологічного дослідження інфекційного матеріалу з метою виділення та ідентифікації збудників інфекції.	2/8
2	Мікробіологічна діагностика сибірки.	2/8
3	Основні методи лабораторної діагностики вірусних інфекцій	2/8

	людини. Загальний огляд.	
4	Ознайомлення із лабораторною діагностикою ВІЛ-інфекції з допомогою імуноферментного аналізу (ІФА) у міському центрі діагностики СНІДу	2/8
5	Ознайомлення із лабораторною діагностикою гельмінтозів та організацію проти паразитарних профілактичних заходів серед населення області в обласному центрі здоров'я.	2/8

3. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 б.)	Загальна кількість балів
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3		Екзамен	
Лб 1	Лб 2	Лб 3	Лб 4	Лб 5	Лб 6	Лб 7	Лб 8	60	100
5	5	5	5	5	5	5	5		
40									

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування.

За теоретичну підготовку по темі лабораторного заняття студенту **денної** форми навчання максимальна оцінка 3 бали, за виконання та оформлення роботи – 2 бали. Тому з кожної із тем, які виносяться на лабораторні заняття, студент може отримати максимально по 5 балів. Всього 40 балів.

За теоретичну підготовку по темі лабораторного заняття студенту **заочної** форми навчання максимальна оцінка 4 бали, за виконання та оформлення роботи – 4 бали. Тому з кожної із тем, які виносяться на лабораторні заняття, студент може отримати максимально по 8 балів. Отже, разом за поточний контроль студент заочної форми навчання може отримати 40 балів.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово, або у формі комп'ютерного тестування. Модульний зріз передбачає розв'язання 30 тестових завдань, що складаються на основі лекційного курсу, лабораторних робіт і питань, які виносяться на самостійне опрацювання. Правильне розв'язання тестового завдання оцінюється в *1 бал*. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за одну модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом *60 балів* за дві модульні контрольні роботи).

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться в тестовій формі і за складання якого студент може отримати максимум *60 балів*. Загальна оцінка підраховується як сума поточного й модульного контролю, або поточного і підсумкового контролю. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

7. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ:

1. Дайте визначення терміну «Заразні захворювання».
2. Хто (що) є збудниками інфекційних хвороб?
3. Які організми є збудниками паразитарних хвороб?
4. Дайте визначення термінам «інфекція» та «інфекційний процес».
5. Від яких факторів залежить виникнення та розвиток інфекційного процесу?
6. Дайте визначення термінам «мікробо-, вірусоносійство» та «інфекційна хвороба».
7. В яких формах може проявлятися інфекційна хвороба?
8. З якими науками пов'язана наука вірусологія і в чому полягає суть цих взаємозв'язків?
9. Із чим пов'язують вчені спалахи нових пандемій грипу?
11. З чим пов'язано і що віддзеркалює виникнення нових варіантів вірусу грипу?
12. Розкажіть про один із багаточисленних випадків «виникнення та зникнення» вірусних інфекцій в історії людства.
13. Хто першим у світі і саме як запропонував науково обґрунтовано підхід до щеплення проти вірусних інфекцій?
14. Хто першим у світі науково розробив вакцину проти невиліковного вірусного захворювання, і як це було зроблено?
15. Чим різняться між собою «вуличний» і «фіксований» варіанти збудника сказу?
16. Хто вважається основоположником науки «вірусологія» і за яку роботу?
17. Чому на перших порах віруси мали прикметник «фільтрівний»?
18. Назвіть основні критерії, які характеризують інфекційну хворобу.
19. За якими критеріями може бути доведена специфічність збудника цієї чи іншої інфекції?
20. Які властивості мікроорганізму характеризують його здатність спричинити інфекційний процес?
21. Назвіть основні фактори патогенності мікроорганізмів.
22. Що називають входними воротами збудника інфекції?
23. Що є необхідним для розвитку інфекційної хвороби?
24. Яким може бути результат інфекційної хвороби?
25. Що є характерною ознакою інфекційних хвороб? Які періоди розвитку інфекцій відомі Вам?
26. На які три класи поділяють усі інфекційні хвороби? Чому?
27. Як класифікуються заразні хвороби за місцем локалізації та механізмом передачі збудника інфекції?
28. Як класифікуються заразні хвороби за механізмом передачі збудника інфекції?
29. Дайте визначення терміну «пріонові інфекції». Наведіть приклади найбільш поширених і найнебезпечніших пріонових інфекцій людини, тварин.
30. Дайте визначення терміну «вірусні інфекції». Наведіть приклади найбільш поширених і найнебезпечніших вірусних інфекцій людини.
31. Якими видами мікроорганізмів спричиняються бактеріальні хвороби. Наведіть приклади найбільш поширених бактеріальних інфекцій.

32. Дайте визначення і коротку характеристику мікозів. Наведіть приклади найбільш поширених мікозів.
33. Ким спричиняються протозойні хвороби. Наведіть приклади найбільш поширених протозойних хвороб.
34. Що собою валяє епідеміологічний аналіз і яке його значення в діагностиці інфекційних хвороб?
35. Які методи специфічної діагностики використовують для виявлення збудників вірусних інфекцій?
36. Які методи специфічної діагностики використовують для виділення збудників вірусних інфекцій?
37. Які методи специфічної діагностики використовують для виявлення антитіл до збудників вірусних інфекцій?
38. Які методи специфічної діагностики використовують для виявлення антигенів збудників вірусних інфекцій?
39. Які методи специфічної діагностики використовують для виявлення геномів збудників вірусних інфекцій?
40. Які методи специфічної діагностики використовують для виявлення продуктів життєдіяльності збудників вірусних інфекцій?
41. Дайте сучасне визначення ВІЛ-інфекції.
42. Яка актуальність ВІЛ-інфекції на сучасному етапі?
43. Опишіть види вірусу.
44. Назвіть основні характеристики епідеміологічного ланцюга при ВІЛ-інфекції.
45. Які основні ланки патогенезу захворювання?
46. Які клітини уражуються ВІЛ?
47. Наведіть сучасну клінічну класифікацію ВІЛ-інфекції.
48. Укажіть основні прояви ВІЛ-інфекції залежно від клінічної стадії хвороби.
49. Яка послідовність специфічної діагностики ВІЛ-інфекції?
50. Перерахуйте групи препаратів АРТ.
51. Яка стратегічна мета лікування ВІЛ-інфекції препаратами АРТ?
52. Яких заходів уживають для профілактики захворювання?
53. Назвіть методи постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції.
54. Укажіть основні СНІД-індикаторні хвороби.
55. Назвіть основні принципи лікування і хіміопротекції СНІД-індикаторних хвороб.
56. Чим обумовлена актуальність проблеми сказу на сучасному етапі?
57. Які особливості збудника сказу? Що таке дикий і фіксований вірус сказу?
58. Назвіть основні ланки епідемічного ланцюга сказу.
59. Від чого залежить розвиток сказу?
60. Опишіть основні положення патогенезу сказу.
61. Охарактеризуйте стадії типового перебігу захворювання.
62. Опишіть типові прояви гідрофобії.
63. Яким чином можна підтвердити діагноз на сказ?
64. Назвіть принципи сучасного лікування хворих на сказ.
65. Перерахуйте заходи першої медичної допомоги при зверненні людини, яку покусала тварина.
66. Як проводять профілактику за умовними показаннями?
67. Як проводять профілактику за безумовними показаннями?
68. Охарактеризуйте епідемічну ситуацію в Україні щодо захворювання на кір.
69. Які причини високої напруженості епідемічної ситуації щодо кору в Україні?
70. Дайте сучасне визначення кору як інфекційної хвороби.
71. Назвіть основні особливості імунітету, що властиві для кору.
72. Чим характеризується тріада Стімсона у продромальний період?
73. Що лежить в основ патогномонічного синдрому кору?

74. Опишіть коротко розвиток макулопапульозної екзантеми за кору.
75. Ураженням яких систем і органів може ускладнюватися кір?
76. Які особливості перебігу кору у дорослих?
77. На чому ґрунтується діагностика кору?
78. В чому полягає специфічна діагностика кору?
79. Які існують методи сучасної специфічної діагностики кору?
80. Назвіть головні особливості лікування хворих на кір.
81. В який період потрібна ізоляція хворих на кір і які антибіотики застосовують для лікування хворих на кір?
82. Як, чим і коли здійснюють імунопрофілактику кору?
83. Дайте визначення грипу та його актуальності на сучасному етапі?
85. Назвіть типи вірусів грипу та їхні відмінності, характеристики гемаглютиніну і нейрамінідази.
86. Що таке реасортація, антигенний шифт і антигенний дрейф вірусів грипу?
87. Яке епідеміологічне значення реасортації, антигенного шифту і антигенного дрейфу вірусів?
88. Охарактеризуйте епідеміологічні особливості грипу.
89. Назвіть основні патогенетичні ланки захворювання.
90. Які клінічні прояви грипу є класичними?
91. Опишіть характер ураження легень і нервової системи за грипу?
92. Охарактеризуйте основні ускладнення грипу.
93. Укажіть методи специфічної діагностики грипу.
94. Назвіть принципи лікування хворих на грип.
95. Опишіть методи специфічної профілактики грипу.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основні:

1. Голубовська О. А. Інфекційні хвороби / (Голубовська О. А., Андрейчин М. А., Шкурба А. В. та ін.); за ред. О.А. Голубовської. – 2-ге вид., перер. і доповн. – К.: Медицина, 2018. – 688 с.
2. Загальна епідеміологія: навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів IV рівня акредитації / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак, Т.А. Романенко. – К.: Медицина, 2010. – 176 с.
3. Майер В. Невидимый мир вирусом / В. Майер, М. Кенда. – М.: Мир, 1981. – 336 с.
4. Супотницький М. В. Микроорганизмы, токсины и эпидемии / М. В. Супотницький. – М.: Вузовская книга, 2000. – 376 с.
5. Смородинцев А. А. Беседы о вирусах. – М.: Молодая гвардия, 1976. – 207 с.
6. Давыдов О. Н. Инфекционные болезни человека, приобретаемые от животных / О. Н. Давыдов. – К.: Институт зоологии НН України, 2008. – 220 с.
7. Проблемы инфектологии / [под. ред. С. В. Прозоровского]. – М.: Медицина, 1991. – 400 с.
8. Джавец Э. Руководство по медицинской микробиологии / Джавец Э., Мельник Дж., Эйдельберг Э. А. – Т. 3. – М.: Медицина, 1982. – 448 с.
9. Люта В. А. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень, вірусологія та імунологія / В. А. Люта, О. В. Кононов. – К.: Медицина, 2017. – 576 с.
10. Clinical infectious disease / [ed. by D. Schlossberg]. – Cambridge University Press, 2015. – 1496 p.

11. The Diagnosis of Viral Respiratory Disease in Older Adults

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2826599/>

Додаткові:

1. Климнюк С.І. Практична мікробіологія: Посібник / М. П. Климнюк, І.О. Ситник, М.С. Творко, В.П. Ширококов – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 440 с.
2. Інфекційні хвороби в загальній практиці та сімейній медицині / За ред. М.А. Андрейчика. – Тернопіль: ТДМУ, 2007. – 500 с.
3. Infectious diseases a clinical short course 3/E / [ed. by F. S. Southwick]. – McGraw-Hill. – 3 ed. – Medical, 2013. – 480 p.
4. Laboratory diagnosis of infectious diseases: essentials of diagnostic microbiology / [ed. by P. G. Engelkirk, J. Duben-Engelkirk]. – 1 ed. – Lippincott Williams & Wilkins, 2012 / 754 p.

Власні наукові роботи:

1. Климнюк С.І. Практична мікробіологія: Посібник / М. П. Климнюк, І.О. Ситник, М.С. Творко, В.П. Ширококов – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 440 с.
2. Паламарчук А.М. Порівняльна характеристика морфологічних ознак, тинкторіальних і біохімічних властивостей музейних штамів та польових ізолятів пастерел / А.М. Паламарчук, П.К. Бойко // Ветеринарна біотехнологія. Бюлетень – 2016. – № 29. – С. 55-61.
3. Якубчак О.М. Вивчення морфологічних ознак і властивостей виділених культур *Samruobacter* spp. та еталонного штаму / Якубчак О.М., Лапа О.Ю., Бойко П.К. // Ветеринарна біотехнологія. Бюлетень. – 2016. – № 29. – С. 271-277.
4. Порівняльна оцінка антигенності аутогенної вакцини проти сальмонельозу телят в РА і РНГА / Бойко О.П., Куртяк Б.М., Пундяк Т.О., Бойко П.К., Сень О.М. // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини і біотехнологій імені С. З. Гжицького. – 2018. – Т.20. – № 79. – С. 124–135.
5. Бойко П.К. Порівняльна характеристика напруженості епізоотичної та епідемічної ситуації щодо сальмонельозу на території Львівської області / Бойко О.П., Бойко П.К., Волошин Р.В., Куртяк Б.М., Пундяк Т.О., Романович М.С., Собко Г.В. // Ветеринарна біотехнологія. Бюлетень – 2018. – Вип. 32 (2). С. 51– 60.
6. Характеристика морфологічних ознак та фізіологічних властивостей штамів сальмонел, ізольованих від птиці і телят / О. П. Бойко, О. М. Сень, П. К. Бойко, Б. М. Куртяк, Т. О. Пундяк, Г. В. Собко // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини і біотехнологій імені С. З. Гжицького. – 2017. – Т.19. – № 78. – С. 124–135.
7. Формування інфікованості великої рогатої худоби атиповими мікобактеріями в окремо взятому стаді / П. К. Бойко, О. П. Бойко, С.А. Ничик, В.А. Ситнік, В.М. Мазур // Ветеринарна біотехнологія. Бюлетень. – 2020. – Вип. 36. – С. 9–21.
8. Selection of salmonella field isolates with the aim of their use of manufacturing as an industrial control strains for the production of vaccine against avian salmonellosis / Bohdan Kurtyak, Petro Boiko, Oksana Boiko, Taras Pundiak // Międzynarodowa Konferencja Naukowa / Lwowsko-wroclawska szkola weterynaryjna. – Wrocław : Wydział Medycyny Weterynaryjnej

Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 2018. – P. 84–90.

© Бойко, П.К., 2021 р.

Гарант ОПП «Лабораторна
діагностика»

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'Т. В.' followed by a flourish.

доц. Качинська Т. В.